

СТАВ СТРАНАЈАССА ПРОЛЕТАРИЈАС, ӨТУВТЧӨЈІ

М. П. МІЃИҢ

Коммунистическая
библиотека им. В. И. Ленина
КРАЕВЕДЧЕСКИЙ ДЕПОЗИТАРИЙ

338.16

М 61

76к

ВӨР ОВМОС
да
ВӨР ПРОМЫШЛЕННОСТ

ABONEMENT I 74
Nat. Centr. Bibliotekalas

КОМИ ГІЗ
СЫКТЫВКАР—1935

3/5-1396

— 1

3. Расчеты по тя

Наименование статей расходов	Живая тяга		Тракторы	
	Лошади			
1	2	3	4	5
1. Горючее и смазка .				
2. Корма и подстилка				
3. Амортизация тяги .				
4. „ построек				
5. „ инвент.				
6. Текущий ремонт . .				
7. Лечение и ковка .				
8. Страхование				

К
П СТЕБЕНО

М. П. МИҢИН ЈОРТ

24

338:6

M61

СТАВ СТРАНАЈАССА ПРОЛЕТАРИЈАС, ӨТУВТӨҮ!

М. П. МИҢИН

~~634.9~~ ~~351~~
~~M.57~~ ~~M.57~~
8211

ABONEMENT №
Sol. Centr. Bibliotekalar

ВӨР ОВМӨС

da

ВӨР ПРОМЫШЛЕННОСТ

СӨВЕТЈАС ОБЛАГУВСА

X-өд СЈЕЗДЫЛЫН

ДОКЛАД

297 2488

КОМІ ГІЗ

СЫКТЫВКАР—1935

М. П. Минин. Лесное хозяйство и лесная промышленность.

Отв. за выпуск А. Чеусова.

Техн. ред. М. Шестаков.

Издание № 1. Упол. Облита № 1. Заказ № 1624. Тираж 3000 экземпляров.
Стат. формат бум. 62×94, 1/16 1 печ. лист 52.000 знаков в печ. листе.
Сдано в набор 2-1-1935 г. Подписано к печати 8-1-1935 г.

Типография Коми ГИЗ'а, Сыктывкар, Коммунистическая, 2.

Жортјасі Коми область—вѳрекспорт вѳсна вермаоыо јона тѳдчана рајон Војвыв крајын, странаса валутнѳј цехын. Областьы тајѳ почота могыс шуктысоѳ сїѳ територїја вывса вѳр ресурсјас озырлун понда. Міјан-ѳд лыддысоѳ вѳр улын 25,8 мл. гектар, став вѳр запасыс сенї 1.807 млн. куб.

Ташѳм уна експортнѳј вѳр ресурсјас дырїї вѳр бердса промышленкост мїјан став овмѳсын лої јурнудыо јукѳдѳн. Вѳрлеѳмыд мїјан областын, кыѳї і став Војвыв крајын—ем медыжыд мог овмѳс дај полїтика бокоак. Парѳїја да правїтельство мїјан вылѳ пунктїсны торја жыд да кывкутана роль—вѳрексспорт вѳсна вермаѳмѳн отсавны странаѳс ѳѳѳѳжык индустрїалїзїрујтны, актївнѳја участвужтны соціалїзм течѳмын вѳр фронт вылын ужалѳмѳн. Војвыв крајын соціалїзм вѳсна тышлѳн тујыс шїкѳдѳма вѳрексспорт пыр, валута вѳсна тышкаѳм пыр. Міјан мог—ставсојузса лесопїлка, Сѳвет Сојузса валутнѳј цехын лоны возмѳстчыо ударнѳј брїгадаѳн.

Став вынсѳ, став еѳссѳ областса ужалыо јѳзлѳн, колхознїкјаслѳн вѳлї веокѳдѳма вѳрексспорт план тыртѳм вылѳ, кодї лої ѳнї медјон вѳропѳн соціалїзм вѳсна тышын, коми колхознїкјаслѳн заїточнѳј олѳм перїѳмын, жѳнї медчорыда мувѳ классѳвѳј тыш аулакјаскѳд да сы агентјаскѳд, націоналїстјаскѳд.

ВѳРЕКСПОРТ ВѳСНА ТЫШЫН ВЕРМѳМЈАС

Сѳветјас областувса дасѳд сјездлы колѳ вѳчны їтогјас вѳрексспорт вѳсна тышын ужалыо јѳзѳн вѳчѳм жыд уѳды. Областувса 9 сјездсаы, мѳд ногѳв-кѳ, 1931 восян 1934 воѳѳ леѳѳма областын 16 мїллон кубометр вѳр. Тајѳ лыдын делѳвѳј вѳр 14 мїллон кубометр да пес 2 мїллон кубометр. Нѳл во чѳжѳн став леѳѳм вѳр пїыо експорт вылѳ сдартѳма 8145 оурс кубометр. 1933-34 вося вѳрлеѳан оезон помаѳс плансѳ содтѳдѳн тыртѳмѳн: заготовка куѳа сѳдтѳдыс лої 9 прѳч. вылѳ, кыскаѳм куѳа 5 прѳч.

Первој пјатїлетка да мѳд пјатїлеткаса кык воѳн војна кадѳѳса жыдакѳд ѳтлаѳтѳмѳн вѳрлеѳмѳн паокалѳмыс вїотавѳѳ ташѳм лычнасјаслѳн (оурс кубометрѳн):

крајо пырѳм бѳрын. Војвыв Крајкомсан болшевістскѳја веекѳдлѳмѳн да Војвыв крајса ужалыѳ жѳзѳн отсѳг оетѳмѳн, Комі облаот лоі індустріалнѳ] вым Војвылмн јона тѳдчана ѳвенѳн, вѳрекспортлы вына баваѳн. Соціалістическѳ] індустріалізаціја подув вылын ѳткаолюѳясалы разі-пелі ѳвмѳсјассѳ ѳні кызвымысѳ ѳгувтѳма колхозјасѳ да облаотлѳн дунвыв рајонјасыс лоіны-нін пѳшти дорвыв коллектівізаціјаа рајонјасѳн. Колхознікјас топыда сувтѳны-нін зажіточнѳ] олѳм туј вылѳ.

ВѳРЛЕЗѳМ—КЛАССѳВѳЈ ТЫШЛѳН МЕДЫЖЫД УЧАСТОК

ѳвмѳс да култура сѳвнѳмын облаотлѳн вермѳмјассѳ, меѳоасѳ вѳрфронт вывса вермѳмјассѳ, перјѳма капіталістическѳ] элементјас вылѳ пакыда наступајтан подув вылын, партіјаса генералнѳ] віѳ вѳсна чорым тышѳн быѳоікас маѳта оппортуністјаскѳд, кулацко-націѳналістическѳ] элементјаскѳд, вѳрын соціалістическѳ] методјас массѳвѳја пакѳдан подув вылын. Кулацко-націѳналістическѳ] петкѳдчѳмјас јона тыдалѳвы вѳрлезѳмын. Классѳвѳј враг—кулак да сылѳн агеатјас, націѳнал-шовіністјас, петкѳдчылісны да ѳѳјствујтѳны меѳѳа јѳса да јѳна тајѳ участокын. Најѳ гусѳнік дај щѳкмыдамс і воосаѳн нуѳдѳны вѳрлезѳмалы паныда уж, вылѳдлѳны, бытѳѳ Комі облаот вылѳ пуктыѳѳ вывті выжыд уж, мы] вѳрлезѳмыс абу облаот вын оерві, мы] комі вѳрлезѳы еѳѳа бѳзтѳ вѳрын ужалѳмыс да с. в. Местнѳ] ітерессѳ паныд пролетарскѳ] государство ітереслы пуктѳмѳн, кулакјас, націѳнал-шовіністјас злѳны быднѳгѳн саѳѳірујтны да ордѳны вѳрлезѳн план тыртѳм. Сіјѳ кадјасѳ, кор лічвалі тышыс кулакјаскѳд да націѳналістическѳ] элементјаскѳд, міјан вѳліны ѳѳрјѳвнејшѳ] прорывјас. Сіѳ вѳлі тавѳѳа кылѳдчѳмын. Кѳѳ міјанам вѳлі і оетѳма выжыд отсѳг партіја Војвыв Крајкомсан, коді петкѳдчѳмыс не сѳмын быдлунја веекѳдлѳмын, ко і Крајкомса оекретарѳн Вл. Ивановѳн лічѳѳ участвуютѳмѳн да мукѳд Крајувса рајонјасѳам міјанам отсѳг вылѳ работѳјјасѳѳ ыстѳмѳн, сѳмын міјан облаот шогмытѳма нуѳдѳс кылѳдчѳмысѳ. Кулацко-націѳналістическѳ] саѳѳѳѳ куѳа аскаѳѳ кучкытѳм вѳсна міјан лоіны жуужыд прорывын і мукѳд хоѳѳјствѳнно-політическѳ] могјас—тавоѳа вѳрлезѳн план, а сіѳ-жѳ велуна ѳбязателствојас пролетарскѳ] государство воѳын—сельхоззаготѳвкајас, ѳѳм чукортѳм да с. в.—олѳмѳ пѳртѳмын. Тавѳ август 19 дунѳа шуѳмын Крајком ердѳдѳс міјан прорывјасалы подув помкајассѳ. Сіјѳ індіс, мы] „Комі облаотлѳн партіјнѳ] да сѳветскѳ] руковѳдствоыс „ѳз гѳгѳрно, мы] ѳбщегосударствѳнѳ] могјас вѳрексспорт куѳа облаотын саѳѳѳѳыс ѳѳлѳ вылас збылмысѳ олѳ націѳналістическѳ] тенѳенціјајас торја ужалысјасѳн, торја колхознікјасѳн да мы]кѳ мында ѳткаолюѳясѳн нуѳдѳмѳн, кодјас оурѳмаѳѳо классѳ-

во-враждебној кіпөд, улө. Вөсиг өні-на нөшта ставөн ез гөгөрвоны, мыҗ иҗан воҗө сувтөдөм моҗасөс бура тыртөмыс сулаө кулаккөд да націоналістҗаскөд збыльө тышкаөбм саҗын, націоналістическөј элементҗагыө ужсө ердөдны куҗөм саҗын, накөд тышө массаөс организујтны куҗөм саҗын, кулацкөј вылазкаҗас да націоналістическөј практика жуҗөдөм саҗын.

ВӨРЫН УҖАЛӨМЫН БРІГАДА—ОСНОВНӨЈ ФОРМА

Вөрлеҗөм бура паскөдөм керміс лоны јешщө см вөсна, мыҗ уҗалөмө массаөс вөлі котыртөма вөрлеҗан план тыртөм гөгөр, вөрын да кылөдчөмын социалистическөј формаа уҗ јона паскөдөма. Комі областса колхоҗникҗаслөи основнөј массаыс, коммунист партија вөскөдлөм уаын, став өдлөмөан јітчісны социализм стрөйтөмө, петкөдлісны вөрфронтвывса уҗыө воҗті азҗываытөм ентуҗизм. Ваҗса уҗ методныс колі бөрө. Бригадаөн уҗалан методыс лөө основнөј уҗ формаөн вөрын. Соцорҗыөмө да ударничество паскыда пырис вөрлеҗыҗас пөвсө да лөі јон воропөн уҗ производительност кыпөдөмын. 1931 воын производственнөј бригадаҗасөи вөлі шымыртөма рабочөјҗасөс 45 прөчент, а 1934 воса первој квартааын шымыртөма-нын 80 прөчент рабочөјөс. 1931 воын ударнөј бригадаҗасын вөлі 6,3 прөчент јөзыс, а 1934 воын—15 прөчент. Сквознөј бригадаҗасөи 1934 воын шымыртөма 55 прөчент 1931 воын 3 прөчент пыдді. Вөрлеҗөмын бригаднөј метода уҗыс муніс производствөмө организационнөј формаҗасөсө вөҗөмөн, торја уҗ процесс вылө јукаөмөн (пөрдөчөм, чінталөм, чукөртөм). Социалистическөј формаа уҗ паскөдөм подув вылыи да организационнөј меропріјатіеҗас нуөдөмөн төдчөмөиҗа кыптис уҗ производительностыс пөрдөчөм да кыскаөи куҗа. Көкҗамыс часа уҗалан лунөи вөрлеҗыөлөи шөркода выработкыс Комілес трестыи уҗалөмөҗаслөи 1932 воын вөлі 3,4 кубометр, 1933 воын—3,67 кубометр, а 1934 воын—3,96 кубометр. Вөрлеҗыөлөи оезон чөҗөа выработкыс област пастзын шөркода 220 кубометроан 1930 воын кыптис 440 кубометрөҗ 1933-34 воын, мөднөгөн, кыкмындааыс. Сезон чөҗөн вөрын уҗалөмыс тајө-җө каднас содіс 92 лувоан 120 лунөҗ. Кыскөмыс содіс 98 кубометроан 485 кубометрөҗ вөв вылө. Вөрын воопітатчісны да быдмісны уна өө ударникҗас, кодҗас збыльө петкөдлісны геројство, да вөрлеҗөмыө өбкыд уҗсө вөчісны „Делом чести, делом доблести и геројства“ (Сталин), өетісны азҗываытөм уҗ большевистскөј өд вөсна тышыи. Ударникҗас—Қарманов Антон, Пыстін, Подоров, Нөхорошев, Шучалин, Нөстеров і мукөдҗас. Тајөҗас абу прөстө знатнөј јөз, кодҗасөс төдө став облаот. Тајө иҗан медбур геројҗас, кодҗас вөчөиы да кыскөны оезон чөҗөн 1000-1200 кубометр. Большевистскөј уҗ вөсна

небтыд преірујглом бригадас Кармановлон, Нсеотеровлон колэн сезонын кыпддлісны лунса уж проіводітелноотсө 12 кубометрөз пөрддөмын да 7,3 кубометрөз кыскөмын. Подоровлон бригадыс оетліс пөрддөмын 11 кубометр, кыскөмын 8 кубометр. Вөрлезыојасөн боотом договор оерті обязательствојассө содтөдөн массөвөја тыртөмыс петкөдлө вөрлезыоылы політика бокоань совнаніје содөмсө да налыо ентузіазм содөмсө. Сталинскөј поход дырји кыптисны уна со выл ударникјас. Секи уж проіводітелноотыс кыптис пөрддөмын 35 прөцент вылө да кыскөмын 25 прөцент вылө. Тажө петкөдлө, кушөм ыжыд резервөн ми владејтам војө вылө вөрлезан планјас да өдјас кыпддөмын.

Возынмувыо ударникјаскөд ортчөм мјан емөо, дерт, абу еща лодырјас, саботажникјас не сомын өткаолмојас пөвсын, но і колхожникјас пөвсын, кодјас отсалөны кулакјаслы орөдны вөрлезан делө.

ВӨРЛЕЗӨМ РАЦИОНАЛИЗИРУЈТОМ ДА МЕХАНИЗИРУЈТОМ

Вөрлезөмлөн төдчымөија содөмыс требујтис проіводство паскыда рационализирујтом да механизирүјтом. Та бокоань шедөдөма төдчана вермөијас. Вөр вөчөм вылө вәјөбны бурмөдөм өрудијејас: кыросысан зырјас, канадаса черјас, кондакјас да мукөд инструментјас. Унжык керсө кыскалам вөрयो рационализирујтом тујјасөд — ји тујјасөд да балкиа тујөд. Став кыскөм вөрयो јитүјјасөд кыскөма вөлі 1931 воын — 11 прөч., 1932 воын — 21 прөцент, 1933 воын — 24,9 прөцент да 1934 воын — 18,3 прөцент.

Кыскөм механизирүјтомыс заводитчө 1929-30 воөа сезөиө, кор вөлі областө первојө вәјөма тракторјас. 1931 воын тракторјаслөн лыдыс содіс 44-өз. Сіјө лыдын Комілеслөн 32. Оија кадө тракториөј 2 базанын (Часын да Помөздинын) уждалө 22 трактор. Сеөоа Севгортраньеслөн Ношульса базанын уждалө 4 трактор.

Медвозза тракторјасыс вөліны заграничәмо вәјөмјас да запаскөј чаотјас абутомла да тракторјас бөрсө омөла дөчөритөм вөсна најө регым воисны кісөиө. Таво первојја 10 тракторөс вәјөма аслашым проіводството — Челябинскса заводыс. Тракторјасөн кыскөма: 1931 воын 154,8 оурс кубометр, 1932 воын—240,3 оурс кубометр, 1933 воын—150 оурс кубометр, 1934 воын—147 оурс кубометр.

Комілес базајас куза уж петкөдласјасыс виоталөны сіјө тор, ммиј мјан вөр заготовитмојас нөжјөникөн заводитөны боөтны тракторјаслыо уж техникасө. 1932-33 воын трактор рејс вылө кыскывоис 709 кубометр, а 1934 воын—1320 кубометр. Механизирүјтом кыскөмлөн уфельнөј весыс—1931 воын вөлі 3,8 прөцент, 1934 воын—5,8 прөцент. 1931 воын

заводітѡма пуктыны механізаціја шпальнѡ] біржаса равделочнѡ] уц]аслы. 1934 воны шпало-баланснѡ] біржасын ужаліс 12 шпало-резнѡ] станок. Таво заводітѡма оборудутны механічeskѡ] біржас балансјас да пропсјас вѡчѡм могыс.

Сѡмын колѡ тѡдчѡдны, мы] вѡрлежѡм механічирутѡмыс колчѡ вѡрлежѡм содѡмоыс. Вѡрлежан организацијасѡн веокѡдлыојас тырмытѡма пуктѡны выманіјесѡ тајѡ важнѡ]шѡ], но бѡрѡ колѡм уж участокѡ дај ѡні-нын жеба раціоналічирутѡмыс да механічирутѡмыс лѡб тормозѡн вѡрлежан план пакалѡмын. Механізаціја вѡпросјас дінѡ вѡчѡдѡмын ке-брежнѡ] да кывкуттѡм прімерѡн вермас лоны Којгортса подвеснѡ] ту] стрѡйтѡм, кодѡс ѡні лѡі тупкыны. Кѡт сетчѡ вѡлі і пуктѡма велуна ѡѡм, сіјѡс експлуатіруйтныс, технічeskѡ] мжыд тырмытѡмторјас вѡсна, капіталнѡ] ремонт вѡчтѡг оз шогмы. Вѡр качество вѡсна да ас дѡнсѡ чінтѡм вѡсна тышсѡ бѡрја кадѡч вѡлі пуктѡма жеба. Качество куѡа-кѡ емѡѡ ѡткымын бурмѡмјас, асѡвоныс вѡрлѡн век-на колѡ зев выднѡн.

НОШТА БУРМОѡНЫ РАБОЧѡ]ЈАСЛЫГ КУЛТУРНѡ] ОЛАННОГ

Вѡрлежѡм бура обеспечітѡм могыс нудѡѡ велуна меропріаціејас вѡрлежымыс културно-бытѡвѡ] условіесѡ бурмѡдѡм куѡа. Трестјас средство вылѡ бмд воны стрѡітчысѡѡны бурмѡдѡм тѡпа уна со баражјас, уна дас гѡрд целѡсјас, пывѡанјас, коотыѡаніјас, ларокјас, гіднѡ]јас. Збылмысѡ, вѡрын стрѡітчѡмнас вѡрзаготовітыојас пыржык бормѡны дај шѡкыдамы стрѡітчѡны лѡка. Вѡрлежыојаслѡн матеріалнѡ] положеніеыс, дѡрт, вѡмо-вѡѡ бурмѡ. Уждѡныс вѡрлежыојаслѡн шѡркодѡн codі 3 шѡjt 55 урсѡн 1932 воны 4 шѡjt да 11 урсѡ 1934 воны. Вѡрпромхѡзјас бердын организуталѡм рабочѡ] снабженіе јукѡдјас оз-на, дѡрт, бура ужавым. Правітѡлствоѡн лѡжѡм да областѡ вѡјѡм продовольственнѡ] да промышленнѡ] тѡвар фондјасмыс лѡны еокѡ тырмытѡн вѡрлежан план обеспечітѡм могыс, но оз ещѡмыс најѡ таргајтѡны да оз аскадѡ вѡјѡмын вѡрпунктјасѡ.

Вѡрлежыојасѡс културнѡ]ја обслужівајтѡмыс ѡмѡла-жѡ мунѡ. Обслужівајтѡмыс мунѡ радіѡ пыр, кінѡ пыр, газет пыр, передвїжнѡ] комі театр пыр. 1931-34 воны вѡрпунктјасын лѡѡѡдѡма 45 радіѡчут, ужаліс 25 кінѡпередвїжка, мѡдѡѡдыліс 2,5 оурс екѡмплар газет да журнал. дѡрт, тајѡ зев-на ещѡ. Та вѡсна тырмытѡмјасмыс уж организутѡм куѡа, став вѡрлежыојасѡс, веог колхѡзчыкјасѡс, ударнїчествоѡн шымыртѡм, кулацкѡ-націѡналістїчeskѡ] элементјас вылазкајасмы отпор еттѡм. Міјан леспромхѡзјас, сіѡ-жѡ ѡіктѡветјас тырмытѡма тѡждыѡны вѡрлежымыс културно-бытѡвѡ] да матеріалнѡ] обслужіваніе вѡсна.

ВӨРЛЕҢЫГ КАДРЈАС ЖЫЛЫГ

Вөрлеңыо организацїјас да мїјан сөветскөј организацїјас уждын жеб участокон лоо вөрлеңымын постојаннөј кадр котыртөм. А вөрлеңөм механизирујтөмыс корө постојаннөј ужалыојасөс, квалифицированнөј рабо-чөјјасөс. Став вөрзаготовитыојаслөн постојаннөј кадрсө 2360 мортөк 1931 воын вәјөдөма сөмын 3675 мортөч 1934 воын, сїјө лыдын Коми-леслөн 3502 морт. Квалифицированнөј кадрјас—десятникјасөс, техникјасөс гөтөвитөмыс мунө вөрпромхозучјас пыр, Сыктывкарса лесотехническөј учебно-производственнөј комбинат да курсјас пыр. Вөрпромхозучјас пыр 1931 вооан 1934 вобч лөңөма 637 мортөс. Лесотехническөј комбинатон 4 во чөжөн лөңөма 82 лесотехникөс. Курсјас пыр подгөвитөма 3230 мортөс. Тајө лыдын 216 мортөс трактористөс да механикөс. Сөмын тајө мероприятивјассө колө лыддыны јона-на тырмытөмөн, өд вөрлеңыо организацїјаслөн производственнөј персоналсө колө воңө вылө подгөто-витөм да квалификацїјасө кыпөдөм.

Вөрлеңөмын јөвлөн участвујтөмыс вөтөвсө тащөм лыдпасјасөн. 1931 воын ужалыс вөрын 28,4 оурс морт, 1932 воын—28,7 оурс морт, 1933 воын—27,3 оурс морт, 1934 воын—24,1 оурс морт (1 кварталын вөрө петөм сертї). Оңїја тураснас вөрлеңөмыс лөңө-на бергөдчаны асланым ужалан вынөн да абу некущөм подув сорытты ужалан вын тырмытөм јылыс. Ужалыс вывлөн зөлаөм положенїемс Сыктывдинса да медөсө Сыктывса рајонын, но аскадө вөрө петөмөн, вөрын ужсө буржыка ор-ганизујтөмөн мї справитчам сувтөдөм мөгнас, медөсө вөрлеңөмын рацїо-нализација да механизација сөдөмкөд јитөмөн.

КЫЛӨДЧӨМ—БӨРӨ КОЛӨМ УЧАСТОК

Кылөдчөм мїјан муис тајө војасө ез өтмова. 1931 воын вөлі пыр-төма да кујим во чөж применајтис транзитно-мөлевөј кылөдчөм. Организацїоннөја омөла лөөдчөм вөсна, јујасөс тырмытөма обонујтөмла, отводјас сувтөдөмла, вөкөдлөмын гыро тырмытөмјас вөсна уна вөр лоі лыјас вылын, разавлісны полојјасө. Тајө тырмытөмјас вөсна, а сїң-жө парөкөдјас ветлөмыо өкөтөдөмсө вөштөм мөгмо 1934 воын об-ласт вујис пурјөн кылөдчөмө. Кылөдчөмлөн резулөтјасыс тащөмбө: 1931 воын индөм местајасөч вәјөдөма 3882,8 оурс кубөметр да тајө лыд пыо абу помөч кылөдөма 1555,7 оурс кубөметр да төв кежлө курјасөс сувтөдөма 243,6 оурс кубөметр; 1932 воын кылөдөма 2379,6 оурс кубөметр, сїјө лыдын мөллөн 1234,9 оурс кубөметр, абужык помөч кылөдөма 461,7 оурс кубөметр; 1933 воын—2666,3 оурс кубөметр, сїјө

лыдын моллөн 1456,6 оурс кубометр, абудык помоз кылддма 104,4 оурс кубометр; 1934 воын кылддма 2742,5 оурс кубометр, абудык кылддма да төв кешлө сулалом вылө сувтддма Ежва баосежын 195,4 оурс кубометр.

Таңнад кылддчымыс лоі өви медјона бөрө колөм участокөн вөрфронтын. Таво кылддчылөн, медөсө Ежва вылын, лоі угрожаушщөй положеније кулацко-националистическөй саботажкөд тышкаотөм вөсна. Крајком отсөгөн да Владимир Иванов јорт отсөгөн, пурјасөмын уна даc бригадала-сөн (Беренгјевлөн, Шомысовлөн, Қолмаковлөн да мук. бригадаласөн) ударноја ужалөмөн удајтис кынымыс виңны экспортној вөр.

Вөрлеңдөм паскалөмыс мунис төдчымөнја капитал пуктөмөн, кызи вөр овмөс паскөдөм вылө, сиз-жө і вөр обрабатывајтан предпрјавијас стрөитөм куңа. Вөрлеңан промышленноотө 4 во чөжөн, сјезд колостас, капитал пуктөмыс ставнас лөб 15,2 миллион шайт. Первој пјазилеткаса 4 во чөжөн вөрпромышленноотө капитал пуктөмыс лөб 13,8 миллион шайт.

ЛЕСОУСТРОЈСТВО КУҢА УЖЈАС

Сјездјас кост кадколостас нуөдөма төдчымөнја меропрјавијас лесоустројство куңа, лесомелиоративној ужјас куңа, механизација куңа да производстоис рационализирујтөм куңа, жидстроителство куңа да асобов котыртөм куңа. Вөрпромышленноотөлы топыд база најөдөм могуы бөрја војаснас вөчөма ижыд уж областыы вөр ресурсјас төдмалөм куңа. Ежва да Луз баосејнса вөрјасын нуөдөма лесоустројство. Печералыы да Меченлыы вөрсө төдмалөма ставлөстическөй учот методөн. Таыө өтдор Печераын нуөдөма 10 миллион гектара площад вылын аеро-фотосөка. 1932 воын Комилеслөн ленинградса экспедиција вөчис областса сырө вөр ресурсјасыыо баланс. Став тајө ужјасыс лөзөвы петкөдөмыны мијан вөр озырувалыы тыр характеристикасө. Вөр уалын став площадыы артавоө 26.815,3 оурс гектар. Вөра площадыыс вөр порода өөртө јукө тацөм ногөн: вөр, көни унжыкыс быдмө нывву 15661 оурс га, вөр, көни унжыкыс понөлјас, корја пујас да сусјас—7435,1 оурс га, лыска вөр уалын—23096,1 оурс га, вөр, көни унжыкыс корја пујас—2719,2 оурс га. Лыска пуа вөр лөб вөрлөн основној группаыс да өтторја вөр площадысө бөстө 89 пр. Лыска пуа вөрын козлөн площадыыс 67,6 пр.

Арлым өөртө, Коми областса вөрын основној местасө бөөтөны воөм да дыр сулалөм пујас, кодө лөб 68,7 прөцент став площад пөмы. Производителноот өөртө медбур вөрөн лөб областлөн лувыв јукөдыы (Сысола да Луз рајовјас), көни 1 га вылө шөркөдөма во гөгөрөн сөдө

1,5—1,03 кубометр да 1 га вылын запасыс 150—200 кубометрѳ. Став
запасыс воѳм да дыр сулааѳм вѳрлѳн, основнѳј сортиментјас вылѳ јук-
лѳмѳн, лѳѳ 1.807,2 миллион кубометр. Сјѳ лыдын: керјас 394 миллион
кубометр, пропсјас—131,6 миллион кубометр, балансјас—241,7 миллион
кубометр, став делѳвѳјыс—783,3 миллион кубометр, пес —536,8 миллион
кубометр да шыбласјас—480 миллион кубометр. -

Став вѳр запас сервѳ удѳлнѳј весыс торја рајонјаслѳн лѳѳ: Печера
бавѳејнлѳн—48 прѳцент, Ежваса—31 прѳцент, Меѳенса (Удора)—16
прѳцент, Лузса рајон—5 прѳцент.

БѳРЈА ВОЈАСНАС ЛѳІ ПУКТѳМА ВѳР ОБРАБАТЫВАЈТАН ПРОМЫШЛЕННОСТѳЛЫ ТОПЫД ПОДУВ

Сыктывкарса 3 рамаа вѳрзаводлыо производствѳѳ пѳскѳдѳм кыѳѳі,
кодѳ содтѳс продукцијасѳ 30,8 оурс кубометроаѳ 1930 воѳн 46,7 оурс
кубометрѳѳ 1933 воѳн, 1935 воѳн лѳѳ ештѳдѳма стрѳитѳлствѳѳ Сык-
тывкарса 4 рамаа выл вѳрзаводлыо. Печера ју воѳын стрѳитѳлѳм вѳрзаводсѳ
бурѳыка вѳскѳдѳлѳм могыо мјанѳн вѳтѳма Северолѳслы. Печераѳн
Кожва ју воѳын заводѳтѳма стрѳитны вѳрзавод, кодѳс бѳрыннас лѳѳ
пѳскѳдѳма 4 рамаѳѳ. Таѳо ѳтдор стрѳитѳѳ ГУИТУ-лѳн Пезмѳгса ком-
бинат вѳрпѳлитан 4 рамаѳн, велуна цѳхјасѳн—сушѳлнѳјѳн, стрѳогальнѳјѳн
да јашщѳчно-планѳчиѳјѳн. Вѳрпѳлитан заводјас стрѳитѳм вылѳ 4 во чѳжѳн
капѳталсѳ пунктѳма 8,1 миллион шѳјт. Важ вѳрзаводын производственнѳј
оборудованије содтѳм да удалаѳ кадсѳ бурѳыка испѳлзујтѳм кыпѳдѳсны
производитѳлнѳѳсѳ 1 рама оѳена вылѳ 43,5 кубометроаѳ 59,4 кубо-
метрѳѳ. Пу обработајтѳм куѳа промышленнѳј стрѳитѳлство заводѳтѳм-
ыс, дерт, ылѳѳ-на оз моѳмѳд став бокоаѳ Комѳ областса вѳрлыо оѳыр
ресурсјассѳ испѳлзујтѳм. Кыѳѳі вѳлѳ вылынѳык шуѳма, ѳнѳѳсѳ мѳ
испѳлзујтам сѳмын вылын качѳствоа експортинѳј сорта вѳрсѳ. Сѳвет Сѳ-
јузалѳн мошщнѳја быдѳмѳыс, Војвыѳ крајлѳн индустриализација нуѳдѳмыс
щѳктѳнѳм быд бокоаѳ мелкотоварниксѳ, кѳтовариѳј вѳрсѳ испѳлзујтны.
Зѳв тѳдѳчана коланлуныс цѳллулозно-бумажнѳј, лѳсохимическѳј предпрѳ-
јѳтѳјѳјас стрѳитѳмлѳн. Налѳн пѳскалѳмыс заѳерѳитѳс Сојузса централнѳј
рајонјаскѳд транспортнѳј јѳтѳдјас абутѳм вѳсна. Колѳм војаснас вѳчѳма
гырыо уѳјас тајѳ оѳкас производствѳлм сырѳвѳј база тѳдмалѳм куѳѳ,
тајѳ стрѳитѳлствѳлыо возвыѳ инѳма пунктјассѳ да площѳадјассѳ, нуѳ-
дѳма технѳическѳј мѳыд корѳыѳѳмјас дај колѳ чайтны, мѳј локтан војассѳ
лѳѳ пасѳма гырыо стрѳитѳлствојасѳн цѳллулоза куѳѳ, лѳсохимѳја куѳѳ
да фанѳра куѳѳ.

ВӐР ОВМӐС ДА ВӐРПРОМЫШЛЕННОУГӐ КУӒА ВОӒӐ СУЛАЛАН МОГӒАС

МӐд пјатилеткаса основнӐј могӒасӐ Војвыв крајлмо да Коми област-
лыс сформулирујтӐма Војвыв крајвса 4 партконференција шуӐмын тађи:

„МӐд пјатилеткаын Војвыв крајлӐн основнӐј могӒасӐн лӐбны: воӒӐ
вылӐ вӐрэкспорт паскӐдӐм, стрӐитӐм предпјатилетјас освоитӐм, вӐрпро-
мышленностын реконструкција ештӐдӐм да пулыс химическӐј переработка
паскӐдӐм, вӐрлеӒӐмлыс да вӐрпјилтӐмлыс шыбласјасӐ использујтӐмӐн,
мошцинӐј целлулозно-бумажнӐј промышленност крајын котыртӐм. Лесоек-
спортын рещажущӐј рајонӐн колтӐмӐн, крајлы колӐ содтыны пышкӐс
рынок вылӐ вӐр материал петкӐдӐмсӐ. ВоӒӐ вылӐ сӐвмӐмын подув усло-
вјеӐн лӐӐ вӐрлеӒӐм да кылӐдӐм паскыда механицирујтӐм, кӐрттуј тран-
спорт стрӐитӐм“.

ТајӐ шуӐм сертӐ областса народнӐј овиӐс нуӐдыс јукӐнӐн колӐ вӐр
лещан промышленност, медвасӐ экспорт вылӐ. МӐд пјатилетка помвојг
кежӐ, мӐднӐгӐн 1937 во кежӐ, вӐрлеӒӐмлыс ыждасӐ ставнас проекти-
рујтӐма 7,4 мӐллон кубометрӐн. 1932 воӒӐд ӐткӐдалӐм сертӐ содбынс
лӐӐ 135 прӐцент вылӐ.

ЛеӒӐм вӐрлӐн сортиментыс кызыныс вртавӐ экспортнӐј вӐр вылӐ
кӐрӐмјасӐя (пловотник, экспортнӐј круглак, пропс, баланс, омппер),
целлулозно-бумажнӐј да лесохимическӐј промышленностјасӐн сырјӐ да
ломтас вылӐ корбијаскӐд, транспортнӐј да коммунальнӐј строителствоса
нуждајаскӐд.

ОсновнӐј вӐрзаготовитыјаслӐн планыс локтан војасӐ лӐӐ тащӐм: Ко-
милес трестаӐн: 1935 воын 3140 оурс кубометр да 1937 воын—4740
оурс кубометр; СевлеслӐн: 1935 воын 240 оурс кубометр да 1937 во-
ын—360 кубометр, СевдортранслӐн: 1935 воын 790 оурс кубометр да
1937 воын 1100 оурс кубометр; ГУИТУ-са војвыв комбинатлӐн: 1935
воын 290 оурс кубометр да 1937 воын 680 оурс кубометр.

ВӐрлеӒӐмлӐн валӐвӐј продукцияыс 1937 воын колӐ лоны 94,5 мӐллон
шајт 40,4 мӐллон шајт пыдди 1932 воын да пјатилетка чӐжӐн содӐ 233,8
прӐцент вылӐ.

МӐд пјатилетка помын вӐрлеӒӐм јона кыпӐдӐм кутас корны механиза-
ција да рационализација ӐдӒӐдӐм, торјӐн-нын кысӐмын, кодӐ вӐрлеӒӐмын
ӐнӐӒ-на вӐлӐ бӐжын кысӐмо участокӐн. МеханицированнӐј кыскаӐбын
основнӐј тӐлӐн лӐӐ тракторнӐј выӐн кыскаӐм. МӐд пјатилетка во пом
кежӐ Комилеслыс тракторнӐј паркӐ шуӐма содтыны 66 тракторӐ, 442
оурс кубометра кыскаӐан программаӐн.

МеханицированнӐј кыскаӐм ӐдӒӐдӐм мӐгмы нӐшта колӐ нуӐдыны

узкоколејној тујас стрѣитѣм, кодѣи производѣлноосты колѣ лоны 400 оурс кубометрѣ. Колѣ помавны Колгортеа полвесној туј оборуѣутѣм да ремонтирујтѣм. Колѣ нубдны опытыас автолѣжневѣј тујас стрѣитѣм куѣа да вѣр кыскалѣмын автомашинајас испѣлзујтѣм куѣа.

Комѣлес куѣа 1937-ѣд во пом кѣжлѣ механѣзирѣванној кыскалѣмын обѣомсѣ вѣјѣдны 1360 оурс кубометрѣ, лѣбѣ трест программа дѣно 30 прѣцент мында. Паѣкѣдны механѣзѣцѣја Комѣлесса шпало-балансиѣј бирѣајас раѣделѣчној ужын, 1937-ѣд во кѣжлѣ шпалорезној станѣкјаслыѣ лыдѣсѣ кыпѣдны 18-ѣз, кодѣ кутас лѣзын продукция 1975 оурс кубометр шпал, лѣбѣдны 14 окорочној станѣк, сѣјѣ ужсѣ 59 прѣцент мында механѣзѣрујтѣмѣн. Раѣделѣчној ужјас вылѣ колѣ лѣбѣдны 9 станѣк да 5 моторној пѣла.

Пѣс вѣчѣм вылѣ инѣма вѣчны пѣс пѣлѣган да поткѣдѣан 18 механѣзирѣванној станѣцѣја.

Основној процесс—пѣрѣдѣчѣм да чѣнтѣлѣм раѣционалѣзѣрујтѣм ковмас пѣртны олѣмѣ амерѣканскѣј лучѣковѣј пѣлајасѣн ужѣлѣмѣн, смѣкѣд ѣтѣщѣ колѣ вѣжны моторној пѣлајас.

Став заготовѣтелјас куѣа кыскалѣмын обѣдѣј механѣзѣцѣјасѣ 1937-ѣд во кѣжлѣ инѣма паѣкѣдны 1352 оурс кубометрѣ, лѣбѣ обѣлѣтын кыскалѣ программа дѣно 18,4 прѣцент мында. Раѣционалѣзѣруванној,—лѣжневѣј да јѣтујјас вывѣтѣ колѣ кыскалѣмын 1767 оурс кубометрѣ, лѣбѣ став план дѣно 24 прѣцент мында.

Вѣрлѣзѣмын сѣз-жѣ јона ыѣдны могѣн лѣѣ уж производѣлноост кыпѣдѣм, сезон нѣжѣдѣм да ужсѣ бура организујтѣм, ужын социѣлѣстѣческѣј формајас паскѣдѣм, ужын брѣгаднѣј формајас закрепѣтѣм, древесѣналыѣ асѣонсѣ чѣнтѣм, сѣмыѣ качѣствѣсѣ бурѣдѣм.

Ѡвѣ ужѣмын вылѣ вѣгѣгѣрѣа, выработѣкыс заготовѣкын 1937-ѣд во кѣжлѣ колѣ сѣдны 48,5 прѣцент вылѣ, лѣбѣ 1933-ѣд вѣын-кѣ вѣлѣ 475 кубометр, 1937-ѣд вѣын колѣ лѣны 660 кубометр. Пѣрѣдѣчѣмын луноа выработѣкыс шѣркоѣа кыпѣтас 33,7 прѣцент вылѣ. Шпал вѣчѣмын механѣзѣцѣја под вылѣмын производѣлноостыс кыпѣтас 29 прѣцент вылѣ, баланс-јас вѣчѣмын—136 прѣцент вылѣ. Кыскалѣмын 1937-ѣд во кѣжлѣ производѣлноостыс кыпѣтас вѣла-лун вылѣ лымјѣ тујѣд 27 прѣцент, јѣтујѣд 28,4 прѣч. тракторѣи кыскалѣмын 125 прѣцент вылѣ 1933-ѣд вѣын оертѣ.

Заготовѣкын асѣонсѣ, кыскалѣмын кубометр вылѣ дѣнсѣ щѣщ арѣталѣмѣн, пѣтѣлетѣка помаѣг кѣжлѣ 1932-ѣд во оертѣ чѣнас 33,1 прѣцент вылѣ.

Колѣ нубдны решѣтельној тыш безѣхѣзѣственѣостѣкѣд, раѣгѣлѣзѣствѣкѣд, кодѣ ѣнѣѣ-на вѣлѣ вѣрын производѣвѣној апаратын. Сполѣнѣја освоѣтѣм да испѣлзујтѣм механѣзмјас, вѣрзаготовѣтелјаслыѣ ас обѣзјас, тышкаѣны вѣшѣмјаскѣд вѣрын да спѣлав вылѣмын.

Таѣвоа вѣын вѣрлѣзѣмын оертѣзној прѣрыв. сѣсѣабр 25-ѣд лун кѣжлѣ

шөрөдөмө сөмүн 36,6 прөцент, кыскалөма 6,6 прөч. Тая ө шөктө кыпөднн чорыд тыш кулацко-націоналістическөй саботаж конкретнөй нуөдыојаскөд. Сіктөветјаслы, РК-јаслы, колхозјаслы асомяыс ужсө перестроітөмөн, колө кыпөднн кывкүтөмсө не сөмүн ужвын вөрө сөтөмыө, но і вөрлөчан план асламыс участокын тыртөмыө. Сы могыө колө: став вөрүчастокјаслы, районјаслы большевістскөја боотчынын ужавны і локтан Ставсоюзса 7-өд сјезд кезлө тыртны план пөрөдчөмын 70 прөч., кыскаөмын 55 прөч. Петкөднн кык мында ужвын, вөвјас, кыскыны ужавны вөрүн став өт-каолыојассө, вөрө петөм ужвын закрепітнн, дугөднн текучөст да колхознөй брігадајас вежлалөм, бура сувтөднн ужвын, бурмөднн вөрүн культурно-бытөвөй условіејас. Медешаөз чытынын ужвынсө подсобнөй ужјас вылын, кыскыны став вөрлөзүөјассө сквознөй брігадајасө, кодјассө јукны чөвенөјас вылө, бырөднн обезмечка кывкүтөм нуөдөмын да уравнөдовка брігада піын уждон мынтөмын. Соціалістическөй ордјыөм да ударнычөство под вылын кыпөднн ужамө прөізводітельностсө пөрөдчөмын еңавылө 4,5 кубометр да кыскаөмын 5 кубометрөн лун.

Вөр территория организуютөмын, коді нуөдөө выл маөөвјас освоітөм могыө, колө өдчөднн уж вөр інвентарізаціја куца Вычөгөдскөй да торјөн-нн Печорскөй бассейнын, пачкыда нуөдны лесомөлоративнөй ужјас гідротехніческөй сооруженіејас стрөітөмөн, лөсөдавны водохранішщөјас первічнөй кылөдчан тујјаслыө жууцасө регулүрүтөм могыө. Торјөн колө вөчавны гідросооруженіејас Сыктыв јылын, Кажым дорын Сыктыв куца нормальнөй сплав-обеспечітөм могыө.

Вөрэкспорткөд өтщөщ областыө вөр материал кутас мунны і сојуз-ныщса рынок вылө. Таяө могыс топыда јітчө транспортнөй стрөітельство-көд. Сы могыө колө щөктыны Обісполкомлы Крајісполком өтсөгөн сув-төднн правітельство вөчын вөпрөс, медым Сыктывкар—Піңуг кост көрт-туј стрөітөм лөө восстанөвітөма 1936-өд воын. Сіјө рөшајущщөй стрөі-тельствоө өдчөдөм саяын кутас сулавны вөчө вылө вөрлөзавјуж кыпөдөм, выл вөр маөөвјас освоітөм да вөр обрабатјан гмырө предпріјавіејас стрөітны заводітөм.

Древөсіна переработатјөмын основнөй узловөй пунктөн лөө Сыктывкар, көні лөө гөрөдыс промышленнөй стрөітельство, вөр овмөс да транспорт костын. Таяө гөрөдас ужамө 3 рамаа вөрзавод дінө нөшта лөө помалөма 1935-өд воын 4 рамаа выл вөрзавод. 1936-өд вөсак лөө заводітөма көкјамыс рамаа ыдыд выл вөрзавод, фанернөй, каніфольно-экстракціоннөй заводјас стрөітөм. Сыктывкарса промышленнөй үчөлө кутас пырны і өні стрөітчан Пөзмөгса комбінат, көні мөд пјатілеткамын лөө стрөітөма 4 ра-маа вөрзавод, древөсіна благорөживөјтөм куца цехјасөн.

Пөчөра вылын колө өштөднн Комілеслыө Кожваса вөрзавод стрөітөм,

Наркомводлыы да Ухпечтрестлыы заводітөм кык рамаа завод стрөйтөм.

Колө кутны төдвылын, мыј индөм гырыо стрөитөлствојас заводітөм вермас нужавны ізысканіејас да проектјас абутөм вөсна. Сы мogyө щөктыны Обісполкомлы шедөдны, медым ізыскательнөј да проектнөј ужјас, 1936-өд воын индөм стрөитөлнөј назначеннөјас куңа вөлі быт нуөдөма 1935-өд воын.

Міјан ем уна оірөда мырјас. Сіјө сөтө коланлуи мөд вітвомн Сык-тывкарын да Јемдіанын стрөитны кык каніфольно-мылнөј заводјас мощ-иостнас 1,7 сурс тонна омылелнөј каніфоль да 0,7 сурс тонна скипідар. Тајб став предпріјатвөјасмы областын лөбөдасны јом индустриальнөј база національнөј пролетарскөј кадрјасөн.

Вөрлеңан промышленнооґ воңө вылө кыпөдөмын зевыжыд төдчанлуи бөстө вөрлеңөмын постөјаннөј кадрсө 10 сурс мортөң вөјөдөм. Вөрлеңан организацијас воңө сувтөдны мөгөн, медым тајө јөзыс вөлі лөбөдөма 1935-өд вомө не ооржык. Сыкөд өтщөщ зевыжыд вніманіе колө пук-тыны вөрзаготовітелјас производственнөј аппаратөс перөподготовітөм да наалы квалифікаціјасө кыпөдөм вылө, весавны аппаратсө классоввраж-дебнөј націоналістическөј элементјасмы да разгільсәјјасмы, бура іспол-зутны вөрдерын уждалыо спеціалістјасөс.

Комітес трестлы өніөан-жө колө плановөј порадокөн кутчыөны стрө-ітчан гырыо промышленнөј предпріјатіејасмы колана кадр спеціаліст-јасөс лөбөдөмө да велөдөмө.

Вөрлеңөмын производственнөј рабочејјаслөн лыдыс, пјашлетканын индөм рационалізација да механизација нуөдөмөн, локтан 1935-өд во кешлө Обпланөи арталөма 26711 морт да 1937-өд во кешлө 32774 морт. Тајө јөзсө областм ковмас обеспөчітны местнөј насееленіе щөт вылө.

Колө пөкөдны соціалістическөј ужформајас вөрын, решітөлнөја тыш-каоны ужалан кад прөста вөшөмкөд, нужөдны вөрзаготовка сезон, пөк-кыда іспөлзутны нывбаба вын.

Облаотын вөрзаготовітан организацијајас воңын сувтөдны мөгөн обес-пөчітны ас продовольственнөј да фуражнөј базајас лөбөдөм да ас обөзјас пөкөдөм. Колө решітөлнөја тышкаоны вөвјасөн кыккуттөма вөдөітчөмкөд да ужалөмкөд. Сувтөдны на дорө бур дөңөр. Местнөј пөрөдаа вөвјасөс бурмөдөм мogyө 1936-өд воын ештөдны Печораса комерассаднөк стрөйтөм.

Војвывса Крајком да Комі Обком большевістскөј нескөдлөм улын, ко-мі колхознөкјас організованнөј вын вылө мыжөбөмө, кулацко-націоналі-стическөј элементјаскөд решітөлнөј тыш нуөдөмөн, массөвөј уж пөкө-дөмөн, мі пөртам олөмө вөрлеңөм, вөрпромышленнооґ кыпөдөм, вөрект-спорт план обеспөчітөм куңа міјан област воңын судалыо мөгјасө. (Ап-лодісментјас.)

АВОНТ-М
Центр. Библиотека

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

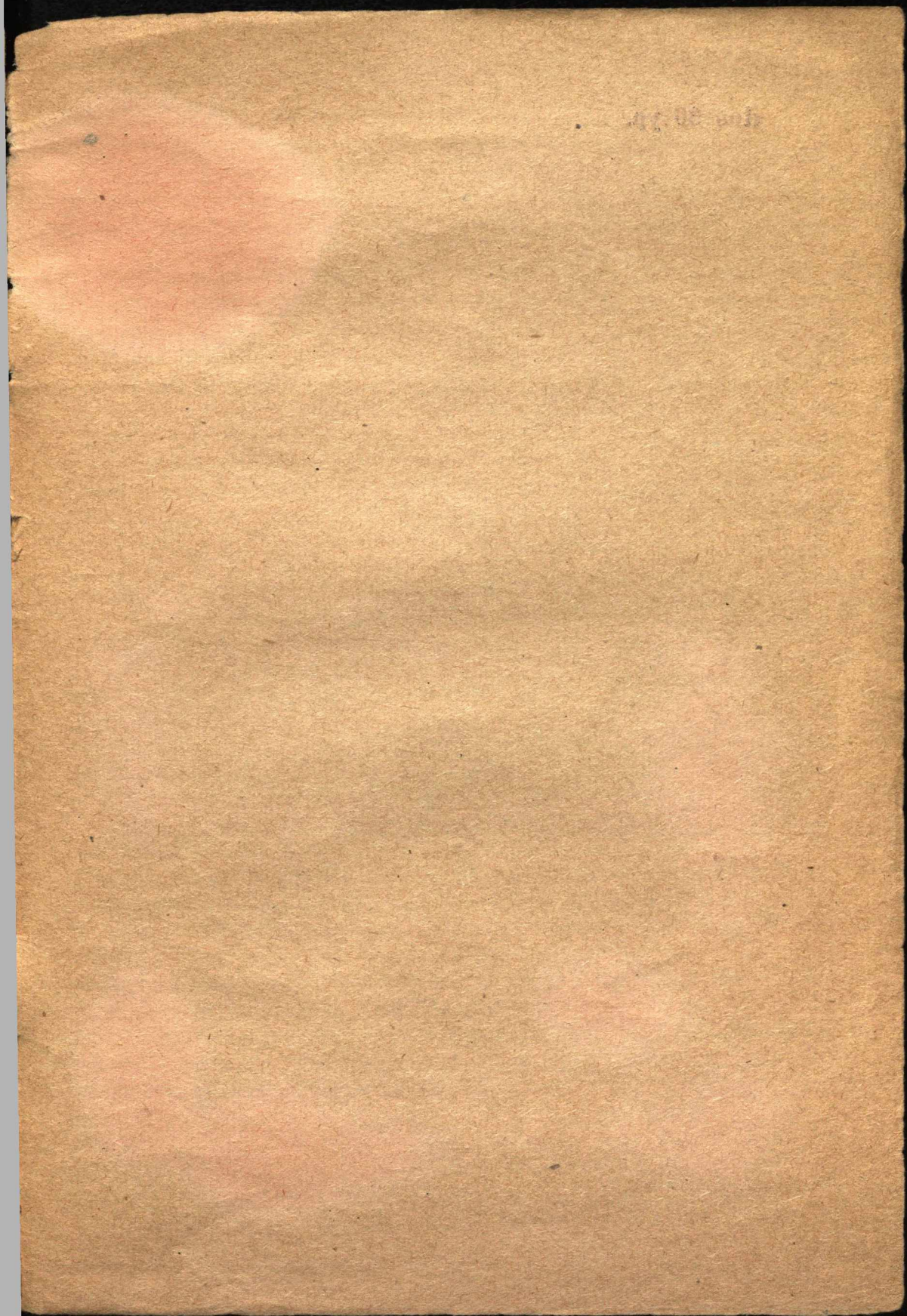
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

(Continued)

доп 30 ур.